

Veijo Vatkan lähtösaarna Herttoniemen kirkossa 4.9.2011

12.sunnuntai helluntaista, aihe: Itsensä tutkiminen.

Saarnatekstinä Matt.21:28–32.

Armo teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta. Rukoilkaamme: Hyvä Jumala, tässä me olemme sinun edessäsi. Pyydämme, että sinä itse siunaisit sanasi tutkimisen ja kuulemisen. Aamen

Kolmekymmentäkahdeksan vuotta sitten oli seurakunnassamme tulosaarnani, tänään on lähtösaarnan aika. Te monet seurakuntalaiset olette kenties huomanneet, että saarnojeni alussa ainakin viime vuosina on itselläni ollut tapana esittää jokin luettuun evankeliumitekstiin liittyvä kysymys. Tarkoitus ei ole vain herätellä kuuntelemaan, vaan muistuttaa siitä, että raamatun tekstien tarkoitus on synnyttää itsessämme pohdintaa ja kysymyksiä, jotka pakottavat tai mahdollistavat myös tutkimaan itseämme. Erityisen syyn tähän tänään antaa tämän sunnuntain aihe: Itsensä tutkiminen.

Alttarilta kuullun evankeliumitekstin kertomus kahdesta pojasta, joista kumpikaan ei toiminut kuten isälleen lupasi, antaisi aiheen kysyä itseltämme, miten rehellinen ja luotettava sinä olet. Mikä sinut saa joskus toimimaan vastoin sanojasi ja tilanteen tullen muuttamaan mielesi? Mutta rehellisyyden merkityksen, arvon ja velvoittavuuden meistä jokainen sanomattakin tietää.

Uskon, että on vielä tärkeämpikin kysymys, joka meidän on tehtävä itsellemme Jeesuksen kertoman vertauksen pohjalta. Jeesushan ei kysynyt kuulijoiltaan: kumpi pojista oli rehellisempi, vaan kumpi teki, mitä hänen isänsä tahtoi - sekö joka sanoi "en halua" mutta tuli toisiin ajatuksiin ja meni vai se, joka sanoi menevänsä, mutta ei mennyt. Kun Jeesus vertauksellaan näin tarkoitti mitä ilmeisimmin Jumalan tahdon toteuttamiseen liittyviä tunteita ja toimintaa, meidän on syytä kysyä: - Miten Jumalan tahto toteutuu meidän elämässämme? Oletko kiinnostunut hänen tahdostaan? Milloin olet viimeksi kysellyt hänen tahtoaan elämässäsi? Onko oman tahdon noudattaminen niin vahvaa, että se jopa vaimentaa tai pyyhkii pois mahdollisen Jumalan puhuttelun omassatunnossa? Millainen hänen tahtonsa toteuttaja sinä olet? Millaisen tuloksen antaa rehellinen itsensä tutkiminen?

Meillekin kuuluu Jumalan kehoitus: Mene. Jokainen omalla kohdallaan tietää,

miltä osin elämässä voisi näkyä jotain uutta ja parempaa, jos vain Jumalan tahto toteutuisi. Kuinka paljon uusia näkymiä voisi avautua vaikkapa pelkästään lähimmäisenrakkauden näkökulmasta - epäitsekkyuden, anteeksiannon, keskinäisen kunnioittamisen, arvostamisen, ystävällisyyden, ennakkoluulottomuuden näkökulmasta. Näihinkin liittyen meille kuuluu: Mene! – Toimi!

"En minä halua." Tämä oli toisen pojan vastaus. Onko se sinunkin vastauksesi? Uskon, että monen monta kertaa olemme tunnistanee haluttomuutemme. Lähimmäisenrakkautemme on valikoivaa. Jos muistelemme Jeesuksen kehotuksia, jossa hän kehotti ulottamaan rakkauden jopa vihollisiin, kohtaamme oman vajavuutemme ja vaikeudet. "En minä halua." Jäämmekö me noihin sanoihin?

Se, joka noudattaa kehotusta "mene", ei jää paikalleen. Hän jättää taakseen sen, missä oli ja siirtyy uuteen paikkaan ja tilanteeseen. Mitä meidän tulisi jättää taaksemme - mistä luopua - voidaksemme toteuttaa Jumalan tahtoa?

Ehkäpä vanhat urautuneet asenteet, asioiden uudelleen pohtimisen tarpeen kieltäminen ja niin ikään elämän suunnan tarkistamisen tarpeen kieltäminen sekä ennakkoluuloisuus joutaisivat taakse jätettäviksi. Pojasta mainittiin: "Hän tuli toisiin ajatuksiin." Muistanet harharetkillä kulkeneen tuhlaajapojan, jonka elämän käännekohdasta mainittiin jotain samaa: "Hän meni itseensä". Uuteen alkuun pääsy oli mahdollista vain itsensä tutkimisen kautta, rehellisen itse arvioinnin - oman elämän arvioinnin kautta - myös katumuksen ja uuden suunnan ottamiseen suostumisen kautta. Milloin sinä olet viimeksi kokenut, että Jumalan edessä voisi olla tällaiseen aihetta?

Itsetutkistelussa arvioitavana on kuuliaisuus - senkin pohdinta, mitä Jumala merkitsee meidän elämässämme. Tekstimme poikien kohdalla tuli näkyviin, minkä painon ja arvon he antoivat isän sanoille.

Isän sanat ovat meilläkin. Minkä arvon sinä annat raamatun sanoille? Vaikka raamatussa on mukana myös inhimillistä ja aikaansa sidottua ja vaikka voitaisiinkin päätyä siitä erilaisiin tulkintoihin, ei se poista sitä, että me olemme tekemisissä Kaikkivaltiaan Jumalan ilmoituksen kanssa. Siksi kunnioitus ja pyhyiden tunto ovat paikallaan hänen sanaansa kohtaan. Vain uskonto ja usko, joka tukeutuu pelkkien ihmisajatusten sijasta pyhään kirjaan, voi pysyä vahvana.

Vertauksen poikien vastaukset isälle kertoivat myös siitä, millaisena he kokivat isänsä. Ainakaan toinen pojista ei kokenut isäänsä millään tavalla pelottavana, koska rohkeni tuoda esille aidot tunteensa: "En minä halua." Ehkä kieltäytymiseen oli syynä sekin, että poika tunsu itsessään jonkinlaista huonommuutta ja koki ainakin aluksi, ettei hänestä ole tehtävän täyttäjäksi.

Mitkä ovat sinun tuntosi Jumalan edessä? Usko on se kanava, jonka kautta me etsimme yhteyttä Jumalan tahtoon ja hänen meidän elämäämme tarkoittamiin suunnitelmiin. Rakentuuko sinun mahdollinen kuuliaisuutesi ja uskosi pelkoon vai turvalliseen luottamukseen. Hyväksyykö Jumala vain vahvan uskon? Jeesuksen vertaus vahvistaa kuvan siitä, että empien ja kompuroidenkin voi jotain Jumalan tahdosta ja suunnitelmista lopulta toteutua. Eikö hienointa ole se, että Jumala kelpuuttaa sinutkin ihmiseksi, johon tahtoo olla läheisissä väleissä - jolle hän tahtoo sanoa: mene. Jotain uutta on aina hänen suunnitelmissaan tarjolla sinuakin varten. Arvosta sitäkin uskoa, joka saattaa tuntua heikkona ja pelkkänä kipuuluna elämän koettelemusten keskellä. Tärkeintä on, että sinä muistat, kuka on vahva, kuka on suuri, kuka on armollinen, kuka on anteeksiantava. Itsensä tutkimisen umpikujasta katse kehoitetaan nostamaan Vapahtajaan - häneen joka sanoi: Tule. Itse asiassa tärkein itsensä tutkimisen tulos on se, että ilman Jumalan apua, ilman häntä ei voi eikä tarvitse tulla toimeen.

Tiedätkö muuten, milloin lausuttiin ainutlaatuisin ja järisyttävin: mene! Silloin, kun Jumala lähetti Poikansa maailmaan. Tuon tahdon takana oli Jumalan rakkaus, rakkaus sinuakin kohtaan. Muistamme Jeesuksen sanat: "Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän."

Jumalan kehoitus "mene", Jumalan tahto parhaimmillaankin toteutuu meidän elämässämme kovin vajavaisesti. Vertauksessakaan ei ollut kuvattuna henkilöä, joka olisi täydellisesti hoitanut annetun tehtävän. Vain Vapahtajan koko elämässä toteutui täydellisesti Jumalan tahto. Siksi tuo elämä kelpaa ja on tarkoitettu meidänkin elämäämme muuttavaksi elämäksi.

Rakkaat ystävät. Mitään suurempaa sanomaa ei täältä saarnatuolista voi julistaa kuin, että Jeesus on ristillä syntimme sovittanut ja sinäkin saat turvallisesti mielin omistaa omalle kohdalle Jumalan anteeksiantavan rakkauden. Suurin sanoma on siinä, että uskossa Jeesukseen on turva myös silloin, kun ajatteleme Jumalamme kohtaamista ikuisuudessa.

Jeesuksen vertaus päättyi arvioon siitä, ketkä pääsevät Jumalan valtakuntaan. Hurskaina itseään pitäneiden Jeesuksen kuulijoiden ei varmaankaan ollut kovin miellyttävää kuulla, kun Jeesus totesi, että portot ja publikaanit menevät ennen heitä Jumalan valtakuntaan. Vahva tunto omasta hyvydestä tai paremmuudesta ei siis takaa mitään. Aralla tunnolla Jumalan edessä armoa kyselevä osoittaa tuntevansa itsensä paremmin. Ensimmäisinä tai viimeisinä - toivoisin, että kerran kaikki voisimme kohdata toisemme onnellisessa ikuisuudessa.

Rakkaat seurakuntalaiset. Olen kiitollinen niistä vuosista, jotka olen saanut palvella Herttoniemen seurakunnassa. Meillä on upea seurakunta. Seurakunnasta voisi sanoa, että se on jäsentensä näköinen. Mutta toivon, että se olisi aina myös jotain vielä enemmän – ei vain seurakuntalaistensa näköinen, vaan Kristuksen näköinen – että siinä toteutuisi ja näkyisi jatkuvasti jotain siitä, miten Kristus tänä päivänä tahtoi toimia keskellämme ja että tapa jolla hän meni, saisi meidätkin menemään - tapa, jolla hän kohtasi ihmisiä, kovaosaisia ja heikkoja näkyisi meidänkin toimissamme, ja jotta rakkaus, anteeksianto, aito toisista välittäminen voisivat vieläkin enentyä keskellämme. Kristuksen näköisellä tarkoitan myös sitä, että hän saisi olla kaiken keskuksena ja keskuksessa, ja kaikille uskon, turvautumisen ja toivon kohteena ja samalla Jumalan anteeksiannon ja armahtavan rakkauden, voiman ja elämänrohkeuden lähteenä.

Tekstissämme kertautuivat sanat "mene". Mene tai pikemminkin jää Vapahtajan kelpuuttavaan ja luokseen kutsuvaan seuraan. Mene hänen vahvistamanaan ja hänen seurassaan kaikkeen siihen, mitä elämä tuo.
Mene ja palvele Herraä iloiten. Aamen

Rukoilkaamme:

Hyvä Jumala, sinä tunnet meidät paremmin kuin me itse tunnemme itsemme. Kiitos, että tällaisina kuin olemme kelpuutat meidät omiksesi ja Vapahtajamme seuraajiksi. Siunaa ja vahvista meitä - uskoamme, toivoamme ja rakkauttamme. Pidä meidät turvissasi ja johdata kerran perille taivaan kotiin. Aamen

Veijo Votka